

• Αν θέλουμε να αλλάξουμε στα αφεντικά τα φώτα τα εργατικά συμφέροντα παντού και πάντα πρώτα • 40 ώρες για 400 ευρώ σφαλιάρες και κλωτσιές σε κάθε αφεντικό • Η κρίση είναι των αφεντικών ζήτη τα δίκια των εργατών • Η αυτοοργάνωση των εργατών θα γίνει ο τάφος των αφεντικών • Το εθνικό το χρέος είναι μια παγίδα οι προλετάριοι δεν έχουνε πατρίδα • Φασίστες και αφεντικά στου πηγαδιού τον πάτο, ζήτη το παγκόσμιο προλεταριάτο • Μίσος ταξικό ξεφτίλες πατριώτες στην εθνική ενότητα είμαστε προδότες • Τρομοκρατία είναι η μισθωτή σκλαβιά καμιά ειρήνη με τ' αφεντικά • Αν θέλουμε να αλλάξουμε στα αφεντικά τα φώτα τα εργατικά συμφέροντα παντού και πάντα πρώτα • 30/900 αυτό είναι το σωστό, εργατική συνείδηση και μίσος ταξικό • Πίσω από την τρούικα το ξέρουμε καλά παίζουνε κρυφτούλι τα ντόπια αφεντικά • Μας κλέβουνε τα ένσημα μας τρώνε τα λεφτά, ο εχθρός μας είναι εδώ τα ντόπια αφεντικά • Στο διάολο το χρέος και η οικονομία, τα αφεντικά ευθύνονται για την ανεργία • 30/900 είναι εφικτό η εργατική απάντηση στον εθνικό χυλό • Αυξήσεις στους μισθούς κουφάλες εργοδότες στην εθνική ανάπτυξη είμαστε προδότες • Μείωση ωραρίου με αύξηση μισθού ροχάλα στον καφέ του κάθε αφεντικού • Καμιά θυσία στον εθνικό βωμό να βάλουμε στο κέντρο της μάχης τον μισθό • Για την ανεργία δεν έχει άλλες λύσεις μείωση ωραρίου και στον μισθό αυξήσεις

τα
εργατικά
συμφέροντα
πρώτα!

ΤΟ 30ΩΡΟ ΚΑΙ Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΟΥ ΜΕΣΑ ΣΤΗΝ ΚΡΙΣΗ

Μείωση του εβδομαδιαίου
χρόνου εργασίας με αύξηση
του βασικού μισθού

Η ΑΡΙΣΤΕΡΑ ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΣΤΑ ΕΡΓΑΤΙΚΑ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΑ

και οι επικρίσεις στο
πλάνο 30/900

^{πλάνο}
30/900

Η έκδοση αυτής της μπροσούρας έγινε απ' την συνέλευση του πλάνου 30/900 τον Ιούνιο του 2014. Το περιεχόμενό της είναι οι εισηγήσεις των ανοιχτών συζητήσεων που οργανώθηκε στις 14 Γενάρη και (εξ αναβολής) στις 11 Φλεβάρη 2013 στην Αθήνα. Όλα τα έξοδα τα πληρώνουμε απ' την τσέπη μας. Δεν έχουμε σχέσεις, και είμαστε εχθρικοί, σε κόμματα, μήντια, μαφίες, εκκλησίες και κάθε άλλο τύραννο της ζωής μας.

Κι ας μην το ξεχνάμε: αν δεν απελευθέρωσουμε τη δύναμη του μυαλού και της καρδιάς, κι αν δεν κερδίσουμε ο ένας την εμπιστοσύνη του άλλου στις κόντρες της καθημερινής ζωής, κανένας δεν πρόκειται να το κάνει για εμάς. Και κανένας δεν πρόκειται να φοβηθεί τους φουκαράδες και τους γκρινιάρηδες.

Η συνέλευση του πλάνου 30/900 βρίσκεται και συζητά κάθε Δευτέρα στις 8,30 στο Πολυτεχνείο.

συνέλευση πλάνου: www.plano30900.gr

ΔΙΗΜΕΡΟ ΣΥΖΗΤΗΣΕΩΝ
ΔΕΥΤ. 14 & ΤΡΙΤΗ 15 ΓΕΝΑΡΗ, 2013
ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ (κτ. ΓΚΙΝΗ) 19:30

ΤΑ ΕΡΓΑΤΙΚΑ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΑ ΠΡΩΤΑ!

1^η ΜΕΡΑ
Το 30ευρο και η σημασία του μέσα στην κρίση: Μείωση του εβδομαδιαίου χρόνου εργασίας με αύξηση του βασικού μισθού

2^η ΜΕΡΑ
Η αριστερά απέναντι στα πραγματικά συμφέροντα και οι επικρίσεις στο πλάνο 30/900

30/900

Π ε ρ ι ε χ ό μ ε ν α

ΠΡΩΤΗ ΜΕΡΑ: Το 30ωρο και η σημασία του μέσα στην κρίση

Μείωση του βασικού χρόνου εργασίας και ανεργία	5
Μείωση του βασικού χρόνου εργασίας και παραγωγικότητα	8
Μείωση του βασικού χρόνου εργασίας και μη εργάσιμος χρόνος	12
Μείωση του βασικού χρόνου εργασίας ενάντια στον φασισμό	14
Επίλογος	17
Αποσπάσματα από τους ταξικούς προγόνους μας	19

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΕΡΑ: Η αριστερά απέναντι στα εργατικά συμφέροντα και οι επικρίσεις στο πλάνο 30/900

Εισαγωγή	21
Σημείο εκκίνησης: Εργατικά ή λαϊκά συμφέροντα;	22
Σημείο 1: Εργατική τάξη; Ποια εργατική τάξη; Δεν υπάρχει (πια) τέτοιο πράγμα!	26
Σημείο 2: Έστω... Ακόμα κι αν υπάρχει εργατική τάξη, είναι μικρή κι αδύναμη. Χρειάζεται λοιπόν να κάνει συμμαχίες με τα μεσαία και με τα μικρά αφεντικά, που χτυπιούνται επίσης από την κρίση	29
Σημείο 3: Το 30/900 δεν είναι επαναστατικό	32
Σημείο 4: Το πλάνο 30/900 εκφράζει έναν στείρο οικονομισμό που δεν θίγει άλλες πλευρές της μισθωτής σχέσης	34
Σημείο 5: Μείωση του χρόνου εργασίας στις 30 ώρες με αύξηση του βασικού μισθού στα 900 ευρώ; Μα είστε σοβαροί; Εν μέσω κρίσης; ΑΥΤΑ ΔΕ ΓΙΝΟΝΤΑΙ!!!	37
Και για το τέλος ένα –όχι πάντα άδολο– ερώτημα: Με ποιους τρόπους μπορεί να πραγματοποιηθεί ένας στόχος όπως το 30/900;	39
Αποσπάσματα από τη συζήτηση που ακολούθησε την εισήγηση	43

ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΕΡΓΙΑ
ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΑΛΛΕΣ ΛΥΣΕΙΣ:
ΜΕΙΩΣΗ ΩΡΑΡΙΟΥ
ΚΑΙ ΣΤΟΥΣ ΜΙΣΘΟΥΣ
ΛΥΣΕΙΣ

30/900

30/900:
ΑΥΤΟ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΣΩΣΤΟ
ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ
ΚΑΙ ΜΙΣΟΣ ΤΑΞΙΚΟ

30/900

Διαδήλωση στην ΓΣΕΒΕΕ για την υπεράσπιση του βασικού μισθού, 9/3/13, (Πατησίων)

Η αριστερά απέναντι στα εργατικά συμφέροντα και οι επικρίσεις στο πλάνο 30/900

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Δύο και βάλε χρόνια από την πρώτη παρουσίαση του πλάνου 30/900 (Δεκέμβρης του 2010), και μέσα από τις εκδηλώσεις που έχουμε κάνει (Αθήνα, Θεσσαλονίκη, Γιάννενα, Ελευσίνα, Πέραμα) αλλά και από τις πολλές και διάφορες προσωπικές κουβέντες, έχουμε δει να αναδεικνύονται κάποιοι κοινοί τόποι, κάποια κοινά σημεία στην κριτική που μας γίνεται, τόσο σε σχέση με τον στόχο του 30ωρου όσο και σε σχέση με τον στόχο του βασικού μισθού των 900 ευρώ. Και ενώ από την πλευρά μας, με ειλικρινή αγωνία για το προχώρημα του σχετικού διαλόγου, σταθερά προσπαθούμε να δίνουμε επιμέρους διευκρινίσεις ή και απαντήσεις όπου εκδηλώνονται ενστάσεις, διαπιστώνουμε (συνήθως) ότι όσοι τις εκδηλώνουν δεν είναι διατεθειμένοι από την πλευρά τους να αναρωτηθούν για την βασιμότητα ή και την προέλευση των ισχυρισμών τους. Είναι μάλλον συνηθισμένοι σ' αυτό που λέγεται «διάλογος κουφών».

Όπως και να 'χει το πράγμα, με την παρούσα εισήγηση σκοπό έχουμε να συγκεντρώσουμε και να συζητήσουμε αυτούς τους κοινούς τόπους, αριστερής κατά βάση προέλευσης, ώστε να δώσουμε ένα πιο συνεκτικό, σαφές πλαίσιο απάντησης στο σύνολό τους. Η συνολική αυτή απάντηση θεωρούμε ότι είναι χρήσιμη και αναγκαία σήμερα, που διάφοροι προσπαθούν να μας παραμυθιάσουν με δήθεν «αριστερές απαντήσεις στην κρίση». Με άλλα λόγια, σκοπός μας δεν είναι απλά να υπερασπιστούμε τη λογική του πλάνου 30/900 και τη θέση «τα εργατικά συμφέροντα πρώτα!», όσο κυρίως να αναδείξουμε την κρισιμότητα της ρήξης με έναν κόσμο εννοήσεων που, αν και λανσάρονται ως φιλεργατικές, κάθε άλλο παρά εξυπηρετούν τα εργατικά συμφέροντα.

Πριν αναφερθούμε λοιπόν με τη σειρά σε κάθε ένα από τα βασικά σημεία ενστάσεων απέναντι στη λογική του πλάνου 30/900,

θα ξεκινήσουμε από ένα πρώτο, αφητηριακό θα το λέγαμε ζήτημα, που θεωρούμε ότι βρίσκεται στον πυρήνα της διαφοροποίησής –και της αντιπαλότητας– με την αριστερή ρητορεία. Ένα ζήτημα που καθιστά φανερό αυτό που αντιλαμβανόμαστε σαν χάσμα μεταξύ δύο αντιτιθέμενων κόσμων αντιλήψεων, πρακτικών και στόχων.

ΣΗΜΕΙΟ ΕΚΚΙΝΗΣΗΣ :

Εργατικά ή λαϊκά συμφέροντα;

Αν και η αναφορά, η επίκληση και η υπεράσπιση των «λαϊκών συμφερόντων» δεν έχει χρησιμοποιηθεί καθαρά σαν επιχείρημα κατά της βασικής θέσης της συνέλευσης του πλάνου 30/900, τα

εργατικά συμφέροντα πρώτα είναι μια θέση μας που αναδεικνύει εδώ και σχεδόν 3 χρόνια την ίδια την ύπαρξη εργατικής τάξης στην Ελλάδα· κι ακόμα περισσότερο, επιμένει στην ύπαρξη αυτοτελών, δικών της συμφερόντων, μέσα και ενάντια στην κρίση. Όμως δεν είναι τα *εργατικά συμφέροντα* που αναγνωρίζονται σαν πρώτης γραμμής αντίπαλος (στον καπιταλισμό, στην κρίση του, στην διαχείρισή της) απ' το συντριπτικά μεγαλύτερο μέρος της αριστεράς. Είναι τα *λαϊκά συμφέροντα* αυτά στο όνομα των οποίων δίνονται όλοι οι όρκοι αγωνιστικότητας (εντός ή εκτός εισαγωγικών). Αξίζει λοιπόν να ερευνήσουμε τι είναι και τι ρόλο παίζουν τα «λαϊκά συμφέροντα» και τι σχέση έχουν με τα *εργατικά* συμφέροντα.

Η ερώτηση «τι είναι ο λαός» ποτέ δεν έχει μια συγκεκριμένη και αυστηρή απάντηση. Ούτε απ' την αριστερά ούτε απ' την δεξιά. Δεν πρέπει να ξεχνάμε κατ' αρχήν ότι ο «λαός», ως υποκείμενο συμφερόντων και αντικείμενο ρητορικής, δεν ανήκει μόνο στο ρεπερτόριο της αριστεράς. Μπορεί ιστορικά να υπήρξαν τα *λαϊκά μέτωπα* στη γαλλία και την ισπανία, αλλά υπήρξε και η αντίληψη *περί λαού* στους ναζί, ο «λαϊκός συναγεραμός» του Παπάγου στην Ελλάδα, μέχρι κι ο «λαϊκός σύνδεσμος» των βοθρολυμάτων.

Η πιο «περιεκτική» απάντηση στο τι είναι ο λαός (έτσι ώστε, στη συνέχεια, να προσδιοριστούν τα συμφέροντά του) προέρχεται απ' το ΚΚΕ: είναι το άθροισμα των εργατών, των μισθωτών, των «φτωχομεσαίων» αγροτών (ιδιοκτητών γης), των ελεύθερων επαγγελματιών/αυτοαπασχολούμενων (ή του πιο «φτωχού» μέρους τους), των «μικρο»βιοτεχνών και των «μικρο»εμπόρων, χωρίς όμως εξηγήσεις για το πού ακριβώς τελειώνει αυτό το «μικρό-» και αρχίζει το «μεγάλο-». Είναι σαφές απ' αυτό το φάσμα ότι η έννοια του λαού, και μάλιστα σαν πολιτικής οντότητας, δεν προέρχεται απ' τις ιστορικές αναλύσεις ούτε του Μαρξ ούτε των επιγόνων του. Γιατί όχι μόνο δεν *αντιστοιχεί σε καμία αναλυτική προσέγγιση τάξεων*, αλλά μάλλον *τσουβαλιάζει πολλές τάξεις μαζί* – και κυρίως *τσουβαλιάζει αντίθετες μεταξύ τους κοινωνικές θέσεις ως προς την εκμετάλλευση της εργασίας*. Μέσα στον «λαό»

χωράνε τόσο οι εργάτες ή οι μισθωτοί όσο και τα αφεντικά τους ως ένα μέγεθος επιχείρησης (που πάντως ποτέ δεν προσδιορίζεται με ακρίβεια!).

Κατόπιν αυτού υπάρχουν, γενικά μιλώντας, «λαϊκά συμφέροντα»; Μπορούμε να πούμε κατ' αρχήν ναι. Το να δουλεύουν αποτελεσματικά τα αποχετευτικά συστήματα, για παράδειγμα, θα μπορούσε να είναι κοινό συμφέρον των εργατών, των μικροαστών και των μεσοαστών. Ή το να υπάρχουν σχολεία σωστά κατανομημένα από χωροταξική άποψη.

Όμως μέσα στην παρούσα φάση, της κρίσης και της διαχείρισής της, υπάρχουν τέτοια «λαϊκά συμφέροντα»; Και ποια είναι αυτά; Είναι προφανές ότι η αφετηρία της απάντησης σχετίζεται άμεσα με το ποιες αναγνωρίζει κανείς ότι είναι οι βασικές αιτίες της παρούσας κρίσης. Οι γενικόλογες απαντήσεις του είδους «ο καπιταλισμός φταίει» δεν βοηθούν, αλλά ακόμα κι αυτές αφήνουν αναπάντητα ερωτήματα σε σχέση με το γιατί ένα μεγάλο μέρος του «λαού», δηλαδή οι «φτωχομεσαίοι» ιδιοκτήτες γης/αγρότες, οι ελεύθεροι επαγγελματίες/αυτοαπασχολούμενοι, οι «μικρο»βιοτέχνες και οι «μικρο»έμποροι θα ήταν ποτέ δυνατόν να είναι ή να γίνουν εχθροί του καπιταλισμού, χωρίς να αυτοκαταστραφούν. Γι' αυτό, προκειμένου να προ-διαμορφωθεί, μέσω των εξηγήσεων περί αιτίων της κρίσης, ένα κοινό έδαφος που πάνω του να πατήσουν, ύστερα, τα «λαϊκά συμφέροντα», ακόμα και οι γενικόλογες αναφορές σε «καπιταλισμό» είναι πάντα προσανατολισμένες προς τα «μονοπώλια» σαν αιτία του κακού. Πράγματι, σ' αυτό το ερμηνευτικό σχήμα, όπου ο εχθρός δεν είναι ο καπιταλισμός σε κάθε του έκφανση και «μέγεθος», αλλά μόνο η «μονοπωλιακή» φράξιά του, μπορούν διάφοροι «μικροκαπιταλιστές» να βρουν κοινό αντίπαλο, και άρα κοινότητα συμφερόντων. **Χωράει, όμως, και η εργατική τάξη σ' αυτό το κόλπο;**

Η δική μας εξήγηση για τις αιτίες της κρίσης εντοπίζει όχι τα «μονοπώλια» αλλά τον καπιταλισμό και τις εσωτερικές αντινομίες του, ανεξάρτητα από «μέγεθος», στην αφετηρία. Έχουμε αποδείξει ότι η συστηματική υποτίμηση του πραγματικού κόστους της εργασίας απ' την δεκαετία του '80 και μετά σ' όλον τον αναπτυγμένο καπιταλιστικά κόσμο, σε συνδυασμό με την εκρηκτική αύξηση της παραγωγικότητας της ίδιας αυτής υποτιμημένης εργασίας, δημιουργούσε ήδη από τότε, διαρκώς, τον κίνδυνο μιας κλασικής κρίσης «υπερπαραγωγής» (ή «υποκατανάλωσης»). Η οποία ξεπερνούσαν για καιρό μέσα απ' τα δανεικά, την τοποθέτηση των τραπεζών στο κέντρο της πραγματοποίησης της υπεραξίας και την όλο και πιο μακρόχρονη υποθήκευση της μελλοντικής εργασίας. Σ' αυτή την ερμηνευτική θέση η κρίση δεν άρχισε ούτε το 2007 ούτε το 2008, αλλά την δεκαετία του '80, σαν υπόγεια πραγματικότητα του καπιταλιστικού κόσμου. Αυτό που έγινε το διάστημα 2007-2009 ήταν η κατάρρευση (ή μισο-κατάρρευση) ενός μεγάλου μέρους του χρηματοπιστωτισμού, κατάρρευση που ήταν προβλέψιμη και αναμενόμενη απ' τους ίδιους τους ειδικούς (οικονομολόγους) των αφεντικών.

Στην δική μας ερμηνευτική διάταξη, τόσο πριν το 2008-2009 όσο και ακό-

μα πιο έντονα μετά, κι ως σήμερα, η αντιπαλότητα δεν είναι μισθωτοί + «μικρο»κεφαλαιούχοι εναντίον «μεγαλο»κεφαλαιούχων, αλλά εργασία εναντίον κεφάλαιου – και το αντίστροφο. Και είναι μια αντιπαλότητα, μια αντίθεση, που δεν μπορεί πλέον να αμβλυνηθεί (μέσω δανειακών που συμπλήρωναν το μειωμένο «κόστος εργασίας» κρύβοντάς την μείωσή του), αλλά έχει αναδυθεί ωμά και καθαρά. Κι αν πλήττονται και «μικρο», ή ακόμα και «μεγαλο» αφεντικά στη διάρκεια της ακόμα πιο βίαιης υποτίμησης της εργασίας, αυτό γίνεται δευτερογενώς, είναι η αναπόφευκτη συνέπεια του «επιχειρηματικού προσανατολισμού» αυτών των αφεντικών προς την (ανά κράτος) εσωτερική αγορά (κατανάλωση). Όμως, ενώ αυτή η παράπλευρη συνέπεια σημαίνει, απλά, ότι είναι απαραίτητος ο αναπροσανατολισμός ενός ικανού μέρους αυτών των θιγόμενων αφεντικών (όχι, όμως, και όλων), η ακόμα πιο βίαιη υποτίμηση της εργασίας δεν είναι καθόλου έξω απ' τα άμεσα και τα μεσοπρόθεσμα συμφέροντά τους. Κι αυτό το διαπιστώνουμε ήδη: Οι μισθοί έχουν πέσει ακόμα χαμηλότερα απ' τον βίαια γκρεμισμένο βασικό μισθό και –επειδή αυτό είναι τυπικά παράνομο...– ασ μην έχει κανείς αμφιβολία ποιοι ασκούν αυτή την έξτρα βία πάνω στην εργασία. Σίγουρα πρώτοι πρώτοι και οι περισσότεροι «μικρο»κεφαλαιούχοι!

Μπορεί κανείς να παρατηρήσει ότι υπάρχει μια βασική αντινομία εδώ. Την ώρα, δηλαδή, που όλα τα αφεντικά επωφελούνται απ' την άγρια υποτίμηση της (υψηλής παραγωγικότητας) εργασίας, περιορίζουν την «ενεργή ζήτηση», πριονίζοντας το κλαδί που πάνω του κάθονται! Όμως αυτή είναι η τυπική καπιταλιστική αντινομία ανάμεσα στην εννόηση του μισθού σαν «κόστος εργασίας» (όπου πρέπει να είναι όσο το δυνατόν μικρότερος) και σαν «καταναλωτικού παράγοντα» (όπου πρέπει να είναι όσο το δυνατόν μεγαλύτερος)! Κι αυτή ήταν η αντινομία που λειτουργούσε και κρυβόταν (πίσω απ' την κατανάλωση μέσω δανειακών) επί τουλάχιστον 20 χρόνια. Αυτό σημαίνει πως όσοι περιλαμβάνονται σ' αυτή την αντινομία, δηλαδή τόσο τα «μεγαλο-» όσο και τα «μικρο-» αφεντικά, κινούνται μέσα στην καπιταλιστική μηχανική, και σε καμία περίπτωση εναντίον της.

Ήταν άλλωστε ο Μαρξ που είχε περιγράψει νωρίς νωρίς το πώς η ατομική ιδιοκτησία των μέσων παραγωγής μπορεί απ' τη μια μεριά να εκτινάσσει την παραγωγικότητα της εργασίας, απ' την άλλη όμως να τραβάει πίσω, σε καταστάσεις μεγάλης φτώχειας, τις κοινωνίες εκείνες που, λόγω καπιταλισμού, μπορούν να παράγουν πολλά. Σ' αυτή τη θεμελιώδη καπιταλιστική αντινομία, που ρίχνει τακτικά τις κοινωνίες σε καταστάσεις βαρβαρότητας, καταστροφής και θανάτου, δεν έχει καμία σημασία αν τα μέσα παραγωγής που έχει στην ιδιοκτησία του το ένα ή το άλλο αφεντικό είναι «λίγα»/«μικρά» ή «πολλά»/«μεγάλα»! Σημασία έχει ότι η διαδικασία της υπεξαίρεσης του πλούτου, της εκμετάλλευσης της εργασίας, συνολικά και σαν τέτοια, έχει de facto διακυμάνσεις «ανάπτυξης» και «ύφεσης». Προκαλεί (η ατομική ιδιο-

κτησία των μέσων παραγωγής και η εκμετάλλευση της εργασίας) υποχρεωτικά κρίσεις, στη διάρκεια των οποίων αναδύεται καθαρά η θεμελιακή αντίθεση ανάμεσα στην εργασία και στο κεφάλαιο (και όχι ανάμεσα στην εργασία και το «μικρό» κεφάλαιο-που-πιθανόν-καταστρέφεται απ' τη μια μεριά και το «μεγα» κεφάλαιο που ανασυντάσσεται απ' την άλλη!!!). Δεν είναι θέμα «ποσότητας χρημάτων»!!! **Είναι θέμα καταστατικής λειτουργίας συγκεκριμένων σχέσεων εξουσίας.**

Η δική μας εξήγηση, που τοποθετεί τα εργατικά συμφέροντα στην πρώτη γραμμή, είναι (από θεωρητική άποψη) απόλυτα τεκμηριωμένη· σε αντίθεση μ' εκείνην που μιλάει για «λαϊκά συμφέροντα», και άρα για διαταξικές συμμαχίες, μέσα στην κρίση. Όμως δεν είναι αυτή η διαφορά, «σωστού» ή «λάθους», που έχει μόνο σημασία. Σημασία έχει ακόμα περισσότερο από ποια θέση μιλάει, σκέφτεται και δρα ο καθένας. Εάν είναι εργάτης –όπως εμείς– δεν επιτρέπεται να κάνει κανένα λάθος ως προς την πολιτική κεντρικότητα των παραγωγών του πλούτου και την κεντρικότητα της εκμετάλλευσης της εργασίας. Ούτε ως προς την αυτονομία, την αυτοτέλεια των εργατικών συμφερόντων, πάντα και παντού μέσα στον καπιταλισμό και ενάντια του, ακόμα περισσότερο όμως σε συνθήκες σαν αυτές που ζούμε. Αντίθετα, ο «λαός» και τα «λαϊκά συμφέροντα» είναι μικροαστική εφεύρεση· και, βέβαια, είναι μια καλή εφεύρεση για όσους μαζεύουν ψήφους, θέλουν όσο το δυνατόν περισσότερες από δαύτες, γιατί έτσι την βγάζουν. Πολιτικά και οικονομικά. Ο συμψηφισμός εντελώς αντίθετων μεταξύ τους συμφερόντων, όπως είναι αυτά των εργατών κι εκείνα των «μικρο-» ή «μεσαίο-» αφεντικών, επειδή και κάποια απ' αυτά (όχι όλα όμως!!!) ζορίζονται απ' την πτώση της κατανάλωσης, είναι σα να στέκεται κανείς στην άκρη ενός δρόμου και να μετράει πτώματα: Όλοι είναι «θύματα», οπότε έχουν όλοι το ίδιο δίκιο. Το ίδιο δίκιο έχει ο πεζός, που τον παρέσυρε ένα συν, με τους επιβάτες, τον οδηγό και ιδιοκτήτη του συν που στη συνέχεια έσκασε πάνω σ' ένα ντουβάρκι κι έγινε σωρός από λαμαρίνες! Όλοι «θύματα», άρα όλοι απ' την ίδια μεριά...

Τελευταίο, αλλά πρώτο σε σημασία: **Η κατασκευή του «λαού» προϋποθέτει ένα επίθετο πριν.** Ελληνικός, αμερικανικός, κινέζικος, γερμανικός... Είναι καθαρό ότι ο «λαός» αναφέρεται σε πληθυσμούς αντίστοιχων εθνών-κρατών. Τι συμβαίνει με τους μετανάστες εργάτες; Οι εργάτες απ' το Πακιστάν ή το Μπαγκλαντές, για παράδειγμα, ανήκουν στον «ελληνικό» λαό ή στον «πακιστανικό» και τον «μπαγκλαντεσιανό» αντίστοιχα;

Οι μετανάστες, είτε έχουν χαρτιά (άδεια παραμονής και εργασίας) είτε όχι είναι σαφές ότι ΔΕΝ ανήκουν στον αντίστοιχο «λαό» των ντόπιων· ή βρίσκονται στο περιθώριό του. Άρα τα «λαϊκά συμφέροντα» δεν περιλαμβάνουν τα συμφέροντα των μεταναστών εργατών. Κατά συνέπεια, κάτω απ' την σημαία του «λαού» και των συμφερόντων του, η εργατική τάξη κομματιάζεται σχεδιασμένα και αποφασιστικά. Ένας μέρος των εργατών (οι «ντόπιοι») συμπεριλαμβάνονται στον «λαό», υπό την προϋπόθεση ότι θα παραιτηθούν απ'

τα δικά τους, αυτοτελή δίκαια. Και άλλο μέρος των εργατών (οι «ξένοι») εξαιρούνται δομικά, ακόμα κι αν γι' αυτούς λέγονται μερικές εύκολες και φτηνές καλές κουβέντες.

Θα δούμε στη συνέχεια πιο συγκεκριμένα μέρη αυτής της διαταξικής συμμαχίας-φυλακής, όπου πολλοί και διάφοροι, απ' την άκρα δεξιά ως την άκρα αριστερά προσπαθούν (και έχουν καταφέρει ως τώρα) να φυλακίσουν τα εργατικά συμφέροντα. Πρέπει όμως να τονίσουμε από εδώ ότι η απόλυτη προτεραιότητα των εργατικών συμφερόντων είναι ένας κόσμος αντίθετος με εκείνον των ρητορειών και των πολιτικών περί «λαϊκών συμφερόντων» Δύο όχι απλά διαφορετικοί, αλλά αντίπαλοι κόσμοι. Ακόμα κι αν μερικοί οπαδοί και φίλοι των «λαϊκών συμφερόντων» χρησιμοποιούν πότε πότε λέξεις όπως «εργάτες», «τάξεις» κ.λπ., το κάνουν μόνο στα λόγια, σαν λεκτικά σύμβολα «αληθινής» αγωνιστικότητας.

Σ Η Μ Ε Ι Ο 1 :

Εργατική τάξη; Ποια Εργατική τάξη; Δεν υπάρχει (πια) τέτοιο πράγμα!

Δουλειά στα χωράφια και στους στάβλους, μάζεμα φρούτων, ελιών κ.λπ., μάζεμα σκουπιδιών (οδοκαθαριστές), οικοδομικές εργασίες κάθε είδους, οικιακές βοηθοί, αποκλειστικές νοσοκόμες, γυναίκες (κατά κύριο λόγο) που κρατάνε ηλικιωμένους/ηλικιωμένες, νταντάδες, καθηγητές/καθηγήτριες

σε σχολεία, σε Ι.Ε.Κ., σε φροντιστήρια, υπάλληλοι σε εκδοτικούς οίκους και βιβλιοπωλεία (διανοομενίστικα ή όχι), πωλητές δίσκων σε δισκοπωλεία, υπάλληλοι σε video club, πωλήτριες (κάθε είδους, από το πράκτικερ ως το συνοικιακό ρουχάδικο), δουλειά σε τυροπιτάδικα, fast-food κ.λπ., σερβιτόροι, κράχτες σε ταβέρνες, λαντζιέρηδες, DJs με εμφάνιση εξτρεμιστική ή τρέντυ, barwomen με εμφάνιση σέξι ή μη, καθαρίστριες σε σπίτια, καθαρίστριες με καθεστώς εργολαβίας σε πανεπιστήμια, καθαρίστριες με βύσμα σε υπουργεία, υπάλληλοι σε γκαλερί, τύποι που βγάζουν βόλτα κατοικίδιους σκύλους, κομμώτριες, ασκούμενοι / ες σε δικηγορικά γραφεία, μπλοκάκηδες ή «μαύροι» συνεργάτες σε γραφεία μηχανικών, εργάτες (οδηγοί, χαμάληδες) σε επιχειρήσεις μεταφορών / μετακομίσεων, οδηγοί νταλίκας, οδηγοί ταξί (με τον ταρίφα ιδιοκτήτη αφεντικό), οδηγοί διανομείς αναψυκτικών ή λουλουδιών, παρκαδόροι, κούριερ ταχυμεταφορών, «μαύροι» ντελιβεράδες, βοηθοί σε συνεργεία οχημάτων και ανταλλακτικάδικα, υπάλληλοι σε επιχειρήσεις service pc, υπάλληλοι σε βενζινάδικα, κλόουν σε παιδικά πάρτυ, τηλεφωνητές/τηλεφωνήτριες (σε όλες τις άπειρες εκδοχές τους), υπάλληλοι σε σούπερ μάρκετ (στα ταμεία, στις αποθήκες, στα τυριά, στα κρέατα...), διανομείς διαφημιστικών φυλλάδιων, μοντέλα στις σχολές καλών τεχνών, ψήστες, ηχολήπτες, μουσικοί/τραγουδιστές σε διάφορων ειδών φαγάδικα και ποτάδικα, ηθοποιοί, ταξιθέτες,

εκδότες εισιτηρίων στο Ηρώδειο (ή στον Παναθηναϊκό, ή στο Gagarin, ή...) επ' αμοιβή gamers που περνάνε τις πρώτες πίστες για να ξεκινήσει να παίζει ένα στέλεχος επιχείρησης στο διάλειμμά του το videogame αποφεύγοντας το βαρετό πρώτο μέρος του, υπάλληλοι στα ΚΕΠ, στα ΕΛΤΑ, στα εμπορικά, στα σούπερ μάρκετ, στα πολυκαταστήματα... Α! ναι. Και βιομηχανικοί εργάτες.

Φτάνει αυτό το μικρό απόσπασμα της σύγχρονης εκδοχής, της σύγχρονης σύνθεσης της εργατικής τάξης; Φτάνει η καθημερινή εμπειρία εκατομμυρίων εργατών-εργατριών; Φτάνουν λογικές ακολουθίες σκέψεων που χωρίς πολλά πολλά θα κατέληγαν στο εξής απλό, **ότι αφού υπάρχουν ακόμα ιδιοκτήτες μέσων παραγωγής αναγκαστικά θα υπάρχουν και εργάτες για να δουλέψουν σε αυτά τα μέσα παραγωγής;** Στην εποχή της δήθεν άπειρα διαθέσιμης πληροφόρησης, το πόρισμα για το ζήτημά μας συγκλίνει στο εξής: η «εργατική τάξη» σαν εννοιολογική κατηγορία, είναι από καιρό πεπαλαιωμένη και άχρηστη. Μαϊντανοί των media, τύποι που συστήνονται ως μαρξιστές-λενινιστές, νεοφιλελεύθεροι θεωρητικοί και καφε-νειακοί μικροαστοί θα συμφωνήσουν: η εργατική τάξη ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΕΙ!

Κατά τα άλλα, εάν πάρουμε για λίγο σοβαρά αυτή την άποψη που θέλει να εξηγήσει τον κόσμο βάζοντας στην άκρη ή και εξαφανίζοντας την εργατική τάξη, θα πρέπει να υποθέσουμε ότι ο καπιταλισμός δουλεύει με έναν τρόπο μυστηριώδη. Υπάρχουν βέβαια οι καπιταλιστές. Αλλά από εκεί και πέρα υπάρχει μια θάλασσα ταυτοτήτων (που εισέβαλαν από τον κόσμο της κατανάλωσης στην αναδιαρθρωμένη παραγωγή), υπάρχουν χομπίστες, συνεργάτες, μετανάστες, και τύποι που όπου να 'ναι θα ανοίξουν την δική τους επιχείρηση. Υπάρχουν άπειρες προσωπικές/ατομικές ιστορίες που δεν μπορούν να ξεκινάνε και σίγουρα δεν μπορούν να καταλήγουν στην (απαραίτητως συλλογική) ταυτότητα του εργάτη. Προσωπικές ιστορίες επιτυχίας ή κακοτυχίας που φλυαρούν, ενώ πίσω εξελίσσεται απρόσωπα και αμείλικτα η ιστορία του καπιταλισμού, η ιστορία δηλαδή (ανάμεσα σε άλλα) μιας απρόσωπης και αέναης προλεταριοποίησης.

Άραγε πώς εξαφανίστηκε η εργατική τάξη από το μυαλό και τη συνείδηση των εκατομμυρίων εργατών, απ' το μυαλό και την συνείδηση, δηλαδή, όσων την απαρτίζουν; **Είναι αλήθεια ότι τα τελευταία εικοσιπέντε (και βάλε) χρόνια η τεχνική σύνθεση της εργασίας, με άλλα λόγια ο τρόπος που διαρθρώνονται τα επαγγέλματα και οι ειδικότητες μέσα στην παραγωγή, έχει αλλάξει με έναν ριζοσπαστικό.** Αυτή η εξέλιξη δεν οφείλεται ούτε απλώς σε τεχνολογικά επιτεύγματα ούτε σε καλές ιδέες των αφεντικών, γενικώς και αορίστως. Και σίγουρα η αλλαγή της τεχνικής σύνθεσης της εργασίας είναι μια διαδικασία που έχει επαναληφθεί και άλλες φορές στην ιστορία του καπιταλισμού (αρκεί να σκεφτεί κάποιος την καταστροφή της φιγούρας του εργάτη-μάστορα στο φορντικό εργοστάσιο). Υπήρχαν όντως κάμποσα χρόνια πριν

εργάτες που κατά χιλιάδες έπιαναν δουλειά το πρωί περνώντας την πύλη κάποιου τεράστιου εργοστασίου, που φόραγαν παρόμοιες μπλε φόρμες με εμφανή τα σημάδια-λεκέδες της χειρωνακτικής εργασίας. Αυτή εργατική τάξη, όταν συνειδητοποίησε τον εαυτό της, πολέμησε σκληρά τα αφεντικά της, πέτυχε μια σειρά νικών και μεταξύ άλλων ανάγκασε τα αφεντικά να αναδιαρθρώσουν ριζοσπαστικά την παραγωγή, να διαλύσουν την φιγούρα του παραδοσιακού εργάτη, να στριμώξουν την εργασία πίσω από πάγκους του τριτογενή, πίσω από ρομποτοποιημένες μηχανές, πίσω από ηλεκτρονικούς υπολογιστές, μέσα σε φόρμες εργασίας που μοιάζουν περισσότερο με στολές καταναλωτή. Καθώς αυτή η διαδικασία εξελισσόταν, καθώς η τεχνική σύνθεση της εργασίας αναδιαρθρωνόταν, εργάτης έμεινε να ορίζεται αποκλειστικά και μόνο ο τύπος με την μουτζουρωμένη μπλε φόρμα που δουλεύει σε εργοστάσιο.

Σίγουρα συνέβησαν όλα αυτά. Αλλά μια τόσο τεράστια ήττα, η αδυναμία να συνειδητοποιούμε τους εαυτούς μας ως εργάτες, δεν μπορεί να οφείλεται σε μια «παρεξήγηση» ως προς την αλλαγή εμφάνισης. **Παράλληλα με τη ριζοσπαστική αναδιάρθρωση της παραγωγής εξελισσόταν και μια ριζοσπαστική αποσύνθεση των εργατικών συνειδήσεων.** Αυτή η συνειδησιακή αποσύνθεση, αλλού αλλά σίγουρα και στην Ελλάδα, έγινε υπό την μαεστρία «αριστερών» ειδικών και «αριστερών» κυβερνήσεων. Το ξεπέραςμα της εκμετάλλευσης πάνω στο όχημα, αν όχι της επανάστασης, τουλάχιστον της γενικευμένης ανταρσίας, μεταφράστηκε σε διαφυγή από την σκληρή μοίρα του μουτζουρωμένου εργάτη στις ατραπούς μεταμοντέρνων καταναλωτικών ταυτοτήτων, βολέματος από κάποιο βύσμα στον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα, άνοιγματος κάποιας (συχνά επιδοτούμενης) μικροεπιχείρησης. Ο ταξικός πόλεμος μεταφράστηκε σε συντονισμένη (αλλά όχι συλλογική, ατομική) απόδραση από την παραδοσιακή εργατική τάξη. Η σοσιαλδημοκρατία στην εξουσία είχε εξάλλου την δυνατότητα να καναλιζάρει ένα τέτοιο μαζικό, και στην ουσία του φουλ ατομικό, λαϊκό αίτημα.

Η λέξη εργάτης εξορίστηκε από τα λεξικά και τα μυαλά. Και αυτό θεωρήθηκε από τους περισσότερους μια κάποια, έστω συμβολική, ανατίμηση(!). Για τους μετανάστες εργάτες, πάλι, προτιμήθηκε (για λόγους υποτίμησης) η ταυτότητά τους να προκύπτει από την (ηττημένη/διαλυμένη) χώρα προέλευσής τους: αλβανοί, ρωσίδες, πολωνοί, φιλιππινέζες...

Αλλά η εργατική τάξη είναι εδώ. Όπως πάντα στο στόχαστρο των ιδιοκτητών του κόσμου βρίσκονται τα κορμιά και τα μυαλά της. Έστω με μια κλεφτή ματιά από την καλύπτρα των εχθρών, έστω εκτιμώντας την έκταση της επίθεσης που δεχόμαστε σε κάθε μας διάσταση, μπορούμε να διαπιστώσουμε όχι απλώς την ύπαρξή μας, αλλά και τις δυνατότητές μας, τους άπειρους ορίζοντες που πάντα θα μας ανοίγονται, όχι απλώς σαν νεκροθάφτες αυτού εδώ του κόσμου αλλά σαν ιδρυτές ενός καινούργιου.

Είμαστε εδώ. Είμαστε πολυπληθείς, και το γεγονός ότι η αναδιάρθρωση μας έσπασε σε επιμέρους μονάδες εργασίας δεν μπορεί να κρύψει ότι

αυξανόμαστε διαρκώς αριθμητικά. Παραμένουμε οι αποκλειστικοί δημιουργοί του πλούτου, κόντρα σε όσους μας υπόσχονται την σωτηρία μας στην κατεύθυνση της επιχειρηματικότητας και της ανάπτυξης. Και, κυρίως, είμαστε πολυεθνικοί. Μπορούμε όχι απλώς να μιλάμε περισσότερες γλώσσες (περισσότερες και από αυτές που διδάσκουν τα πανεπιστήμια των αστών), αλλά και να πλουταίνουμε τις εμπειρίες μας, μετρώντας πάντα τις πληγές που μας ανοίγουν σε όλη την έκταση του πλανήτη. Μπορούμε πιο απλά από ποτέ να φωνάξουμε μαζί, στον ίδιο τόπο αλλά και σε διαφορετικές γλώσσες (κατά τον επιλογο κάποιου τόσο γνωστού και τόσο άγνωστου μανιφέστου), πως δεν έχουμε πατρίδα. Και ακόμη πως δεν πρόκειται να την υπηρετήσουμε – στον στρατό, στα event έξω από χειμερινά ανάκτορα, απέναντι από οθόνες που ενημερώνουν, δίπλα σε παρακρατικούς, μαζί με αφεντικά, μικρά η μεγάλα.

Μπορούμε για αρχή να βουλώσουμε το στόμα όσων αρνούνται την ύπαρξή μας!

Σ Η Μ Ε Ι Ο 2 :

**Έστω... Ακόμα κι αν
υπάρχει η εργατική τάξη,
είναι μικρή κι ανίσχυρη.
Χρειάζεται λοιπόν να
κάνει συμμαχίες με
τα μικρά και τα μεσαία
αφεντικά, που χτυπιούνται
επίσης από την κρίση**

Έχουμε ήδη ξεκαθαρίσει ότι η τάξη μας είναι όχι μόνο πιο πολυπληθής από ποτέ, αλλά και πιο πλούσια σε γνώση και σε εμπειρίες. Όμως, παράλληλα, δεν έχει συνείδηση της θέσης και των συμφερόντων της, δεν έχει την συνείδηση της τάξης, αφού όλα περνάνε μέσα από το πρίσμα του μικροαστισμού, τον οποίο υιοθέτησε σαν ιδεολογία και νοοτροπία πάνω

από τρεις δεκαετίες τώρα. Επιπλέον, και ως συνέπεια του προηγούμενου, είναι μια τάξη χωρίς οργανωτικές δομές ικανές να διεκδικήσουν τα αυτοτελή συμφέροντά της μέσα στον καπιταλιστικό ανταγωνισμό.

Δεν ήταν έκπληξη λοιπόν το ότι το ξέσπασμα της κρίσης μας βρήκε ανίκανους να αντιμετωπίσουμε την όλο και πιο σκληρή επίθεση ενάντια στην εργασία. Ούτε είναι προς έκπληξη το ότι υπό τους παρόντες συσχετισμούς δυνάμεων, η περαιτέρω υποτίμησή μας αποτελεί και την επιλογή των αφεντικών για τη διαχείριση της κρίσης, παρόλο που ακριβώς αυτή η διαρκής υποτίμηση της εργασίας τριάντα χρόνια τώρα είναι η αιτία της κρίσης και όχι ένα από τα πολλά της συμπτώματα, όπως θέλουν να μας το παρουσιάζουν.

Και δεν είναι τυχαίο το ότι αυτοί που μιλάνε για διαταξικές συμμαχίες ποτέ δεν αναφέρονται στον ρόλο που έχουν παίξει τα μικρά αφεντικά ως εμπροσθοφυλακή της υποτίμησής μας, ακόμη και πέρα από τα

όποια θεσμοθετημένα όρια. Ποτέ δεν αναφέρονται στο ότι το 75% των εργατών /υπαλλήλων του ιδιωτικού τομέα δουλεύει για μικρά αφεντικά, κι άλλο ένα 15% για μεσαία (σύμφωνα με στοιχεία της ελληνικής στατιστικής υπηρεσίας). Ποτέ δε μιλούν για την τεράστια συσσώρευση που η υποτίμησή μας όλα αυτά τα χρόνια τους απέφερε: Μετρητά, αυτοκίνητα, ακίνητα, μέχρι και off-shore εταιρίες στο εξωτερικό. Έκοβαν από τον άμεσο μισθό ή τον έμμεσο (ένσημα), βάζοντάς τα στην άκρη, φτιάχνοντας περιουσία. Και φυσικά δεν έβαζαν χέρι σ' αυτήν την περιουσία. Τα λεφτά με τα οποία κινούσαν τις επιχειρήσεις τους προέρχονταν από δανειακά κεφάλαια κίνησης, που τα ξεχρέωναν με ένα μέρος των κερδών τους.

**...και τα μικρά
αφεντικά
κουφάλες
είναι!**

30/100

Αφίσα, Ιούλης '12

Βολικό, και συνάμα εξόχως θεαματικό, να περιορίζεις το κάδρο του εχθρού, του αντίπαλου, στις τρόικες, στα ΔΝΤ, στους μεγιστάνες του πλούτου, και ιδιαίτερα στους ξένους, στα μονοπώλια, στο «1%». Να μιλάς για τα μαγαζιά που κλείνουν, για τα κακόμοιρα μικρομεσαία αφεντικά που δε βγαίνουν, για το ότι η κρίση μας αγγίζει όλους. Έλα όμως που εμείς απέναντί μας εξακολουθούμε να βλέπουμε τα ίδια αφεντικά με πριν, όσο κι αν κάποια απ' αυτά μπορεί να πέφτουν, να χρεοκοπούν στα πλαίσια του με-

ταξύ τους ανταγωνισμού, να ζαλίζονται εξαιτίας της κρίσης/αναδιάρθρωσης. Και ξέρουμε ότι όταν τα αφεντικά λένε «δε βγαίνουν», εννοούν πως δεν βγαίνουν με τα ίδια ποσοστά κέρδους που υπολόγιζαν προ κρίσης. Αυτό σε καμιά περίπτωση δε σημαίνει ότι κρατούν ανοιχτές επιχειρήσεις που τους προκαλούν ζημιά. Και, όντως, κάποια μαγαζιά κλείνουν. Κάποια άλλα, όμως, ανοίγουν –ή ετοιμάζονται. Ποιος λέει ότι δεν είναι οι ίδιοι «αξιολύπητοι» επιχειρηματίες πίσω από τις νέες επιχειρήσεις (οι οποίες δεν είναι απαραίτητο να καταπιάνονται με το ίδιο αντικείμενο); Ή ακόμα ότι κάποιοι δεν κάνουν απλά για λίγο πίσω, περιμένοντας πότε θα τους ξανασυμφέρι (βλέπε ακόμα μεγαλύτερη υποτίμηση της εργασίας) να ανοίξουν μια νέα επιχείρηση;

Όλοι αυτοί, λοιπόν, που τόσα χρόνια συσσώρευαν κέρδη βγαλμένα από τη δική μας υποτιμημένη εργασία, όσο κι αν γκρινιάζουν, όσο κι αν ζορίζονται (εντός ή εκτός εισαγωγικών) μέσα στην κρίση, ένα στόχο πάντα έχουν: Να αυξάνουν τα κέρδη τους. Με ή χωρίς τρόικα, πάντα θα επιδιώκουν την πιο φθηνή εργασία. Με αυτούς λοιπόν να συμμαχήσουμε;

Θεωρούμε ότι η απάντηση είναι δεδομένη, όπως είναι δεδομένα τα αντικρουόμενα συμφέροντά μας.

Έστω, όμως, ότι υπάρχει –ή ότι θα μπορούσε να υπάρχει–ένα ζήτημα συμμαχιών της εργατικής τάξης με άλλες κοινωνικές τάξεις: έστω. Δεν θα έπρεπε πριν καν υπάρξει αυτό το ζήτημα, σαν συζήτηση, σαν προβληματισμός, τα εμπλεκόμενα κοινωνικά υποκείμενα να έχουν ξεκαθαρίσει ποια είναι τα καθαρά δικά τους συμφέροντα, ώστε πάνω σ' αυτή

τη βάση της ταξικής αυτογνωσίας τους να δούνε έπειτα αν και πού μπορούν να «συμμαχήσουν»; Δεν έχουμε υπόψη να έχει γίνει καθόλου κάτι τέτοιο! Αυτοί δηλαδή που προτείνουν τα «κοινά μέτωπα», δεν έχουν ξεκαθαρίσει π.χ. ότι τα εργατικά συμφέροντα είναι αυτά, των μικροεμπόρων είναι εκείνα, των αγροτών τα άλλα, και τι απ' όλα αυτά μπορεί να είναι κοινό. Ακόμη όμως κι αν είχε γίνει κάτι τέτοιο, δε θα προϋπέθετε η εργατική τάξη να είναι συγκροτημένη και οργανωμένη αυτόνομα, ώστε να είναι σε θέση να διαπραγματευτεί προς όφελός της τους όποιους όρους αυτής της υποτιθέμενης συμμαχίας;

Αντίθετα, αυτό που βλέπουμε είναι αυτά τα «κοινά μέτωπα» να εμφανίζονται ως έτοιμα από καιρό, ως δεδομένα, και το όποιο περιεχόμενο τους να προκύπτει από το πολιτικό πρόγραμμα των κομμάτων ή οργανώσεων που τα εισηγούνται. Τα κόμματα δηλαδή αποφασίζουν για τον κοινό τόπο της όποιας σύγκλισης, και όχι τα ίδια τα υποκείμενα. Και δεν ξεχνάμε και αυτό: Ότι αυτοί, οι οργανώσεις και τα κόμματα, ούτως ή άλλως έχουν τα δικά τους αυτοτελή συμφέροντα –σαν οργανισμοί, σαν δομές– και καθόλου δεν είναι αυτονόητο ότι μπορούν ή θέλουν να κάνουν με ορθολογικό τρόπο τη σύνθεση των διαφορετικών και αντιτιθεμένων συμφερόντων που θα απαιτούσε μια τέτοια διαδικασία, εάν και εφόσον, το επαναλαμβάνουμε, μπορούσε να υπάρξει κάτι τέτοιο. (Που, για μας, δεν μπορεί: κάναμε απλά μια ρητορική παραχώρηση). Υπό αυτή την έννοια, η λογική της θεώρησης των όποιων συμμαχιών ως δεδομένων και αυτονόητων, αυτό που εκτός των άλλων καταφέρνει τελικά είναι να εμφανίζει τα ίδια τα κόμματα ως αυτονόητα, μια που αυτό εμφανίζονται ότι θέλουν να κάνουν

Επίσης, και υποχρεωτικά, οι διάφορες «λαϊκές συμμαχίες» κουβαλάνε εξαρχής και διάφορα εθνικά/πατριωτικά σκατά, έχουν εξαρχής έναν εθνικό χαρακτήρα – που άμα λάχει σκάει στο μπαλκόνι με τη μορφή μικροαστικών φαντασιώσεων τύπου ΑΟΖ και άλλα παρόμοια.

Εν κατακλείδι: Μπροστά στην επίθεση που βιώνουμε, πρέπει να δώσουμε μια εργατική απάντηση. Για να γίνει όμως αυτό θα πρέπει η τάξη μας να έχει ξεκαθαρίσει τη θέση της, να έχει ορίσει τα αυτοτελή συμφέροντά της και να έχει αναγνωρίσει τον εχθρό της, πετώντας στα σκουπίδια τον μικροαστισμό, τον εθνικισμό, τον πατριωτισμό και όλα όσα την υποτιμούν συνειδησιακά ολοένα και περισσότερο. Και τότε μάλλον κανείς δεν θα έχει το θράσος να μας προτείνει να συμμαχήσουμε με τα αφεντικά μας!

Αφίσα, Οκτώβρης '11

**Το 30/900 δεν είναι
επαναστατικό**

Το πλάνο 30/900, από την πρώτη δημόσια εμφάνισή του, έχει παραδεχτεί ότι δεν διεκδικεί παράσημα επαναστατικότητας και ότι πράγματι ως αίτημα μπορεί να χαρακτηριστεί ρεφορμιστικό, αφού π.χ. δεν θίγει από την αρχή το καθεστώς ιδιοκτησίας των μέσων παραγωγής και δεν προτάσσει ένα σχέδιο για την εργατική απαλλοτρίωσή τους.

Να θυμίσουμε ότι πριν από δύο χρόνια, όταν οι περικοπές σε μισθούς ήταν περιορισμένες και είχαν να κάνουν μόνο με το δημόσιο, οι αριστεροί, κοινοβουλευτικοί και μη, «ψάχνονταν» ακόμα για το αν κρίση είναι αληθινή ή σκηνοθετημένη, διάφοροι εναλλακτικοί με κέντρο την αυτάρκεια και το κολεκτιβιστικό πνεύμα ανέβαζαν στροφές, και η εθνική ενότητα προετοιμαζόταν για ένα-κάτι-γενικώς που θα είχε λαϊκό-εκδικητικό χαρακτήρα και θα καθάριζε τη φάση στα γρήγορα. Με άλλα λόγια, για πολλούς και διάφορους η «ανατροπή» (χα!) ήταν προ των πυλών...

Τελικά προέκυψαν οι πλατείες και το κίνημα των αγανακτισμένων, που «σκουπίστηκε» στα γρήγορα παρ' όλο τον θεαματικό όγκο του – ή ακριβώς επειδή στηριζόταν μόνο σ' αυτόν. Η ρητορεία αυτού του μαζικού διαταξικού ξεσπάσματος (που ό,τι άφησε πίσω του τελικά ήταν οι μούτζες προς το Κοινοβούλιο και ο σωρός οι γαλανόλευκες) ήταν υποτίθεται εμπρηστική, δυναμική και, στα αμεσοδημοκρατικά κρεσέντα της, πέρα από κάθε ρεφορμισμό. Όλο το στήσιμο της φάσης παρέπεμπε θεαματικά σε πεδίο μάχης, με τις αντίπαλες δυνάμεις παρατεταγμένες απέναντι για την «τελική αναμέτρηση».

Επαναστατικό το σκηνικό; Ή μια αυτοσχέδια (;) εκτόνωση; Με μια έννοια, για το ελληνικό κράτος και τα ντόπια αφεντικά, ήταν η τέλεια δεύτερη εκδοχή. Κατάφεραν να κάνουν ασκήσεις εθνικής ενότητας σε πραγματικό χρόνο και χώρο και να αποτρέψουν να τεθεί το ζήτημα στη βάση των ταξικών συμφερόντων. Οι αντίπαλοι τους, ο «λαός» να το πούμε με μια λέξη, βγήκε κι αυτός «νικητής» (αφού τον έριξε τον ΓΑΠ τον καταραμένο) και εξαφανίστηκε όταν άνοιξαν οι κάλπες και έπιασε το καλοκαιράκι. Με διάφορες μανούβρες ήρθε η ώρα της «αλλαγής προσωπικού» και της «έκφρασης του λαού». Η κυβέρνηση που προέκυψε συνέχισε βέβαια τη δουλειά της προηγούμενης. Τσάκισε όλο το νομικό καθεστώς γύρω από τις εργασιακές σχέσεις και τα μεροκάματα πιάσαν πάτο. (Ε, και τώρα μην πει κανείς ότι η αξιωματική αντιπολίτευση έχει ξεκλωθεί να κατεβάξει στον δρόμο τους ψηφοφόρους της!).

Πολλές φορές απ' την αρχή της παρουσίασης του πλάνου, παίρνοντας το ρίσκο να μη φανούμε αρεστοί, έχουμε αναφερθεί στο ότι αυτή η ολομέτωπη επίθεση του κεφαλαίου εξελίσσεται απέναντι σε μια εργατική τάξη διαλυμένη θεωρητικά και οργανωτικά. Η μεσολάβηση των όποιων εργατικών αγώνων από τον επίσημο θεσμικό συνδικαλισμό, ο ρατσισμός, η μικροαστικοποίηση και ο καταναλωτικός καθωσπρεπισμός άφησαν ελάχιστα περιθώρια μιας

γρήγορης, αποτελεσματικής, μαχητικής ανασύστασης της εργατικής τάξης, ενώ αντίθετα ανοιγόταν ο δρόμος για το κομμουνιστικό και την εθνικοποίηση της. Επειδή ακριβώς δε προσκυνάμε καμιά επαναστατική ορθοδοξία και επομένως δεν έχουμε ενοχές περί ρεφορμισμού, θεωρήσαμε ότι για να μπορέσουμε να αντιμετωπίσουμε σαν σύγχρονοι εργάτες και εργάτριες την διασπαστική ιδεολογία του πατριωτισμού, το ξέσπασμα του φιλεργατικού ανθρωπισμού και τα (πολλά) μικρά και μεγάλα αφεντικά που θα υλοποιούσαν την υποτίμηση μας μέσα σε ακραίες συνθήκες ιδεολογικής και φυσικής βίας, **θα έπρεπε να υιοθετήσουμε τις δικές μας προτεραιότητες που θα αφορούσαν τις δικές μας ανάγκες ενάντια στις εκκλήσεις για θυσίες και εθνική συστράτευση.** Αυτό σήμαινε ότι το προλεταριάτο έπρεπε να μιλήσει και να πολεμήσει για τον εαυτό του, «ανακαλύπτοντάς» τον και πάλι, και να αποφύγει να παγιδευτεί στην ψηφοθηρική και πατριδολόγνα ατζέντα των κομμμάτων και των συνδικάτων.

Με βάση λοιπόν όσα προαναφέραμε, αυτό που εμείς από την πλευρά μας αντιλαμβανόμαστε ως άμεση ταξική αναγκαιότητα, σε αντίθεση με τους όποιους αριστερούς και ακροαριστερούς βερμπαλισμούς, είναι **το να αναθέσουμε στους εαυτούς μας σαν καθήκοντα κάποια πράγματα πεζά μεν, καθόλου εύκολα δε,** του είδους:

- Να ξαναποκτήσει κάποιο τμήμα της τάξης μας την επίγνωση του συλλογικού του εαυτού.
- Να αποκτήσει παράλληλα μια οργανωτική υπόσταση σε σχέση με τα σύγχρονα δεδομένα των καιρών μας.
- Να αποκτήσει μια λογική συνοχή και μια ικανότητα σχεδιασμού των κινήσεων σε βάθος χρόνου.
- Και, ίσως το πιο σημαντικό, να αποκτήσει συγκεκριμένους και απτούς προσανατολισμούς στη συνείδηση και στη δράση, οι οποίοι προσανατολισμοί θα έχουν να κάνουν με τα αυτοτελή συμφέροντα της τάξης.

Αυτά λοιπόν τα πεζά και ρεφορμιστικά πράγματα εμείς τα αντιλαμβανόμαστε ως μια ταξική ανταγωνιστική πολιτική. Όχι επαναστατική, όμως εργατική· **απαραίτητα εργατική και εργατικά απαραίτητη.**

Σε τελική ανάλυση, το να τρως χαστούκια και κλωτσιές απ' όλες τις μεριές, όπως συμβαίνει σήμερα, και να θες οργανωμένα και μαχητικά να ξαναποκτήσεις την αξιοπρέπεια και την περηφάνεια σου, την ατομική και τη συλλογική, και κυρίως την αίσθηση της συλλογικής σου δύναμης, τι άλλο εκτός από ρεαλιστική εργατική ανταγωνιστική πολιτική μπορεί να είναι;

Και για να γυρίσουμε στη αριστερά στις όποιες εκφάνσεις της, ωραία κι εύκολα είναι τα διάφορα που λέει να βαφτίζονται επαναστατικά, ωραίες είναι και οι προβολές στο απώτερο μέλλον με ανατρεπτικό και επαναστατικό

άρωμα. Επειδή όμως ο κόσμος γύρω μας είναι πολύ πραγματικός, όταν κάποιος λειτουργεί πάνω σ' αυτό το σχίσμα των πραγματικών αναγκών και των μελλοντικών προσδοκιών, και μάλιστα αυτό το σχίσμα μεγαλώνει, αυτό που κάνει τελικά, θέλοντας ή μη, είναι το να καλλιεργεί στα κοινωνικά υποκείμενα τη μεταφυσική. Και η μεταφυσική, εκτός απ' την εγγενή σαπίλα της, να θυμίσουμε ότι δεν έχει μόνο αριστερές εκδοχές, έχει και δεξιές. Η άκρα δεξιά πάνω σ' αυτό πατάει. «Ανατροπή» πουλάνε και αυτοί απ' τη πλευρά τους ...

Για να το πούμε κι έτσι: Το 30/900, σαν στοιχειώδες αίτημα υλικής, ηθικής και διανοητικής ανατίμησης της τάξης μας, μπορεί να μην είναι «επαναστατικό» κατά τας γραφάς· είναι όμως απόλυτα και άμεσα αναγκαίο, μέσα στο πέλαγος της ήττας και της σύγχυσης, σαν ένα πεισματάρικο φως που επιμένει να δείχνει προς την κατεύθυνση των αυτόνομων εργατικών συμφερόντων μας και του δικού μας δίκιου.

Σ Η Μ Ε Ι Ο 4 :

Το πλάνο 30/900 εκφράζει έναν στείρο οικονομισμό που δεν θίγει άλλες πλευρές της μισθωτής σχέσης

Θα μπορούσαμε να μιλάμε για οικονομισμό με την πραγματική έννοια του όρου στην περίπτωση που το αίτημα του 30/900 προτασόταν με σκοπό τον περιορισμό και την έκπτωση των εργατικών διεκδικήσεων στα στενά πλαίσια οικονομικών και μόνο αιτημάτων. Κάτι, δηλαδή, που επί σειρά ετών καλλιέργησαν οι θεσμοθετημένες συνδικαλιστικές

ηγεσίες, με στόχο να υπονομεύσουν την ενότητα, την δυναμική, τον πλούτο και την εφευρετικότητα της εργατικής τάξης. Ή στην περίπτωση κάποιου συντεχνιακού αιτήματος, που θα λειτουργούσε κατά το «διαίρει και βασιλευε».

Αντίθετα, και τα δύο σκέλη του 30/900, δηλαδή η μείωση του βασικού χρόνου εργασίας απ' τις 40 ώρες την εβδομάδα στις 30 και η αύξηση του βασικού μισθού (του «ανεξιδίκευτου») στα 900 ευρώ για το σύνολο των εργατών/μισθωτών ανεξάρτητα από φύλο ή φυλή, έχουν σκοπό να λειτουργήσουν ενοποιητικά για την τάξη μας. Να θυμηθούμε, για παράδειγμα, ότι ο **βασικός μισθός είναι η βάση μιας πυραμίδας πάνω στην οποία υπολογίζονται όλοι οι υπόλοιποι μισθοί**, τόσο του ιδιωτικού όσο και του δημόσιου τομέα, και επομένως αφορά τους πάντες ανεξάρτητα από φύλο, φυλή ή ηλικία αλλά και ανεξάρτητα από τις επί μέρους ειδικότητες. Ή να θυμηθούμε ότι ο **βασικός χρόνος εργασίας**, που τώρα είναι (τυπικά) οι 40 ώρες την εβδομάδα, αποτελεί (τυπικά) την **βάση υπολογισμού των αποδοχών τόσο στα part-time ωράρια όσο και στις υπερωρίες**.

Η συνέλευση του πλάνου 30/900, σε ανοιχτή συζήτηση το Γενάρη του 2012, διατύπωσε δημόσια και αναλυτικά τις θέσεις της σε σχέση με το βασικό μισθό και τη συλλογιστική που την οδήγησε να τον επιλέξει σαν πρόταγμα στη

συγκυρία που διανύουμε¹. Υποστηρίξαμε τότε, μεταξύ άλλων, τρεις βασικές θέσεις οι οποίες από μόνες τους έρχονται σε αντίθεση με την ένσταση περι «οικονομισμού».

Πρώτον, ότι η ιδέα ότι ο μισθός είναι μόνο λεφτά αποτελεί θεμελιώδες σφάλμα, γιατί μπορεί να οδηγήσει στην λαθεμένη εννόμησή του ως αφηρημένο εισόδημα, που μπορεί να συμπληρωθεί με διάφορους άλλους τρόπους (πράγμα που γινόταν μέχρι πρόσφατα) όπως δάνεια, επιδόματα, ενοίκια κ.λπ., και επομένως να αποσυρθεί από το πεδίο των εργατικών διεκδικήσεων και μαχών, αφήνοντας το πλεονέκτημα στην πλευρά των αφεντικών να προχωρήσει σε ακόμη πιο άγρια υποτίμησή μας.

Δεύτερον ότι ο μισθός ΔΕΝ είναι απλά «λεφτά», αλλά το σε χρήμα εκφρασμένο αντίκρισμα ενός πλέγματος σχέσεων αντιθετικού και εμπόλεμου χαρακτήρα, που αφορούν την εξαρτημένη εργασία στο σύνολό της. Σ' αυτή την εμπόλεμη σχέση η μία πλευρά (αυτή της τάξης μας) νοικιάζει την εργατική της δύναμη απαιτώντας όσο το δυνατόν περισσότερα (σε χρόνο, χρήμα, περίθαλψη, κοινωνικές παροχές κ.λπ.) και η άλλη (αυτή των αφεντικών) προσπαθεί να αποσπάσει το μέγιστο γι' αυτήν κέρδος εντατικοποιώντας, ελέγχοντας, κλέβοντας... Μεταξύ άλλων αναγκάζεται (ή όχι) να πληρώνει κιόλας. Άμεσα σε χρήμα (μισθός) ή έμμεσα με παροχές που εξασφαλίζουν την καλή κατάσταση της εργατικής δύναμης γενικά (έμμεσος μισθός).

Πόσα αναγκάζεται να πληρώνει και με ποια συνέπεια, εξαρτάται απ' τη δυναμική της εργατικής τάξης στη μάχη για τη διεκδίκηση μέρους του πλούτου που παράγει.

Και, τρίτον, υποστηρίξαμε ότι τόσο αυτός ο πόλεμος (γύρω από το ζήτημα του μισθού) ανάμεσα στους δημιουργούς του πλούτου και στους σφετεριστές του, ο οποίος δίνει τη δυναμότητα στην εργατική τάξη να συγκροτηθεί και να ενοποιηθεί σαν τέτοια, όσο και η αναγνώριση της από τ' αφεντικά, τα οποία εξαναγκάζονται να συνδιαλλαγούν, να συμφωνήσουν και εν τέλει να παραχωρήσουν μέρος του κλεμμένου πλούτου, καθιστούν το ζήτημα του μισθού κατ' εξοχήν πολιτικό ζήτημα. Μπορούμε να το πούμε και διαφορετικά: ζήτημα καθημερινής εξουσίας (απ' την μεριά των αφεντικών) και καθημερινής αντι-εξουσίας (απ' τη δική μας μεριά).

Αυτό το τελευταίο απαντά και σ' εκείνους που θα προτιμούσαν πολιτικά αιτήματα όπως «αλλαγή κυβέρνησης», στοχεύοντας στο να μας κάνουν συντάιρους στο «πολιτικό σκηνικό», όπως και σ' αυτούς που βρίσκουν πιο «πολιτικό» να ασχολούνται με συλλογικές κουζίνες, χαριστικά παζάρια, κοινωνικά παντοπωλεία και διάφορες φιλανθρωπίες.

1. Περισσότερα στην εισήγηση «Να βάλουμε στο κέντρο της μάχης τον μισθό και τον χρόνο εργασίας σαν την εργατική απάντηση στην κρίση» (30/1/2012), www.plano30900.gr

ανεργία, άνεργοι και χρόνος εργασίας

Η μόνη μας δυνατότητα να σταθούμε όρθιοι είναι να ανεφεύξουμε και να δρούμε αλλοίως...

Η ανεργία είναι μια κατάσταση που βιώνεται απευθείας. Δεν είναι οι μισθός, ανεργία και... Η ανεργία είναι μια κατάσταση που βιώνεται απευθείας. Δεν είναι οι μισθός, ανεργία και... Η ανεργία είναι μια κατάσταση που βιώνεται απευθείας. Δεν είναι οι μισθός, ανεργία και...

Προκήρυξη, Ιουνίου '11

Όσο για εκείνους που σείουν στο 30/900 το δάχτυλο του οικονομισμού, ενώ ταυτόχρονα υποκλίνονται στο δέος που προκαλούν το εθνικό χρέος, η ανταγωνιστικότητα της οικονομίας κ.λπ. για να καταλήξουν σε προτάσεις όπως «έξοδος από το ευρώ και το ΔΝΤ», μας εντυπωσιάζουν! Αφού είναι εκείνοι ακριβώς που κάνουν πάντα τη συζήτηση με όρους αριθμών και οικονομικών δεικτών και έχουν φέρει στην καθημερινότητά μας όλους αυτούς τους γνωστούς και αγνώστους, ντόπιους και ξένους οικονομολόγους και οικονομολογίσκους (ονόματα δε λέμε!), κάνοντας τον καθένα ημιμαθή μισο-οικονομολόγο και παροτρύνοντάς τον να συζητά γύρω από το κυριακάτικο τραπέζι για τόκους και επιτόκια, εκατομμύρια και δισεκατομμύρια που πάνε κι έρχονται στα ταμεία, ενώ στο μεταξύ ο δικός του κουτσοουρεμένος μισθός οδεύει ολοταχώς για τα 300 (και αν) ευρώ...

Για να τελειώνουμε: **Ο χρόνος εργασίας και ο μισθός ήταν ΠΑΝΤΑ κεντρικά πεδία μάχης στην ιστορία της τάξης μας.** Η περίοδος της οικονομικής κρίσης που διανύουμε και η διαχείρισή της από τ' αφεντικά με στόχο την σαρωτική επίθεση στην εργασία έδωξαν όλα τα προσχήματα (δανεικής) ευδαιμονίας, όλα τα ροζ μικροαστικά σύννεφα (όχι, όμως, τον εσωτερικό διανοητικό μικροαστικό βάλτο των μυαλών) και αποκάλυψε καθαρά τον μισθό και τον χρόνο εργασίας σαν τον ενιαίο άξονα περιστροφής της καθημερινότητας κάθε σύγχρονου εργάτη και εργάτριας.

Κι αν κάποιος αποκαλούν υποτιμητικά «οικονομίστικο» το να διεκδικείς το μισθό που σου πετσοκόβουνε, που σου χρωστάνε ή που δεν μπορείς να σταυρώσεις (λόγω ανεργίας) στις μέρες μας, εμείς θα πρέπει μάλλον να αντιστρέψουμε την προσβολή ρωτώντας: *Εσείς πώς την βγάζετε; Μήπως με οικογενειακές παροχές και περιουσίες;*

Είναι άλλωστε προφανές ότι για το πλάνο 30/900 το 900 δεν αποτελεί «ξερό νούμερο», αλλά είναι συνδεδεμένο τόσο με τις βασικές ανάγκες του καθένα μας (που εννοείται ότι πρέπει να καλύπτονται από τον μισθό!) όσο και με το 30ωρο (που περνάει συνήθως απαρατήρητο, αλλά για μας είναι εξίσου κεντρικό). Και το 30ωρο, βέβαια, δεν είναι καν ανάγκη να εξηγήσουμε γιατί δεν είναι καθόλου «οικονομίστικο». Όπως καθόλου «οικονομίστικοι» δε μας φαίνονται και οι αγώνες των ταξικών παππούδων μας όπου γης για την καθιέρωση του 8ωρου!

Διαδήλωση στην ΓΣΕΒΕΕ για την υπεράσπιση του βασικού μισθού, 9/3/13, (Πνευματικό κέντρο)

**Μείωση του χρόνου
εργασίας στις 30 ώρες με
αύξηση του βασικού
μισθού στα 900 ευρώ;
Μα είστε σοβαροί;
Εν μέσω κρίσης;
ΑΥΤΑ ΔΕ ΓΙΝΟΝΤΑΙ!!!**

Στον αντίποδα των ενστάσεων περί ρεφορμισμού και οικονομισμού, ενίοτε (και εντελώς αλλοπρόσαλλα από τους ίδιους ανθρώπους...) έρχεται η κριτική ότι το πλάνο 30/900 «ωραιότατο μπορεί να ακούγεται, βέβαια, αλλά είναι εντελώς ουτοπικό». Κοινώς: ακατόρθωτο, απραγματοποίητο, out of space. Κάτι σαν σενάριο επιστημονικής φαντασίας, από τη στιγμή που «το χρέος», «η κρίση», «τα αφεντικά που ζορίζονται», κ.λπ., κ.λπ.

Επιμένουμε ότι δεν είναι έτσι. **Και φυσικά δεν εννοούμε ότι το 30/900, σαν ταξικός στόχος ανατίμησης της εργασίας, είναι κάτι που θα το φωνάξουμε δυο τρεις φορές δυνατά και θα γίνει.** Ούτε κάτι που θα μας χαριστεί μετά από κάνα δυο μέρες απεργία. Επίσης καθόλου δεν μπορούμε (και δεν θέλουμε) να προδικάσουμε εάν θα μπορούσαμε να το πετύχουμε ύστερα από ένα, δύο ή πέντε χρόνια. Εδώ ζούμε. Εδώ συζητάμε. Εδώ αναπνέουμε. Με κουτσορεμένους μισθούς, απολύσεις και συνεχείς εκβιασμούς. Με το ποντίκι, τον δίσκο, την κιμωλία, το φρένο ή το βιογραφικό που μας ζητάει ο κάθε μαλάκας και τη Χρυσή Ευκαιρία στο χέρι. Με νοίκι, φως, νερό, τηλέφωνο να τρέχουν. Και με μια σειρά ήττες πάνω απ' τα κεφάλια μας...

Ξέρουμε στο πετσί και στις καρδιές μας πώς έχουν τα πράγματα. Αλλά επίσης ξέρουμε πως το τι «γίνεται» και το τι «δεν γίνεται» για την (και από την) τάξη μας ήταν και είναι πάντα ζήτημα συλλογικής συνείδησης, αποφασιστικότητας και μαχητικότητας. Σε διάρκεια.

Η «χρυσή περίοδος» της ευδαιμονίας και της κατανάλωσης έκανε μεγάλη ζημιά στα μυαλά και στις συνειδήσεις: Εκτός απ' τον ατομισμό, δημιούργησε τον κανόνα ότι ρεαλιστικό είναι μόνο ό,τι μπορεί να γίνει αύριο ή μεθαύριο. Το just in time του καταναλωτικού ονείρου εκπαίδευσε μία, μιάνιση γενιά στην μανιοκατάθλιψη του «ή τώρα ή ποτέ». Και μαζί στην α-νοησία μιας αντίληψης για τον κόσμο ουσιαστικά ξεκομμένης από τη λογική και την εμπειρία, επαναπροσδιορισμένης με βάση τα γυαλιστερά υλικά του θεάματος: φανταχτερές εντυπώσεις, αγοραίοι συναισθηματισμοί και μεταφυσικές με τη σέσουλα.

Καθόλου χώρος για κοινωνικές σχέσεις που θέλουν κόπο, αφοσίωση και αντοχή στον χρόνο και στα ζόρια· καθόλου χώρος για στέρεες σκέψεις· καθόλου χώρος για συλλογικά, μαχητικά στοιχήματα.

Βλέπουμε στο «αυτά δεν γίνονται», όταν ο λόγος έρχεται στην υπεράσπιση των αυτόνομων εργατικών μας συμφερόντων μέσα στην κρίση, την αντανάκλαση αυτής ακριβώς της –πρώτα απ' όλα διανοητικής και συναισθηματικής–

συλλογικής ήττας της τάξης μας. Ο «ρεαλισμός» που υποτίθεται ότι λείπει από το πλάνο 30/900 είναι ο ρεαλισμός της παραίτησης και της ηττοπάθειας. Και η ελκυστικότητα των διαφόρων πολλά υποσχόμενων «αριστερών/επαναστατικών λύσεων» και «καλών ιδεών» –υπό τον κοινό παρονομαστή του «να γίνει κάτι τώρα!»– λυπόμαστε που το διαπιστώνουμε, αλλά επιβεβαιωμένα πια ξανά και ξανά στην μετά-το-Σύνταγμα περίοδο είναι (εκτός των άλλων και) η σχιζοφρενική έκφραση αυτής της ηττοπάθειας. Που με δήθεν απειλές και κατάρρες ξορκίζει τη γύμνια της. (Κι αύριο μεθαύριο ίσως να βγάλει και κυβέρνηση...).

Θα το επαναλάβουμε: το τι «γίνεται» και το τι «δεν γίνεται» για την (και από την) τάξη μας ήταν και είναι πάντα ζήτημα συλλογικής συνείδησης, αποφασιστικότητας και μαχητικότητας. Σ' αυτή τη σκέψη πατάει ο ρεαλισμός του πλάνου 30/900.

Κόντρα στο ρεύμα και στη «λογική» των αφεντικών, χωρίς παραμυθιάσματα, μεμφιμοιρίες και ιδιοτέλειες, προτάσσουμε τον ρεαλισμό της συνειδητοποίησης της συλλογικής μας δύναμης. Κρίση-ξεκρίση οι εργάτες και οι εργάτριες είμαστε οι δημιουργοί αυτού του κόσμου, όπου τίποτα δεν μας χαρίζεται – και τίποτα δεν κερδίζεται με προσευχές και με θαύματα. Ειδικά σήμερα, δεν έχουμε πολλές επιλογές: Είτε θα συνεχίσουμε να βουλιάζουμε, ο καθένας μόνος του και όλοι μαζί, δεμένοι στους φόβους, τις αυταπάτες και τις α-νόητες εννοήσεις της παρούσας κατάστασης, είτε θα πάρουμε τη ζωή μας, και προπαντός τα δικά μας συμφέροντα, στα χέρια μας. Ενωμένοι, αποφασισμένοι, μαχητικοί. Χωρίς διακρίσεις ντόπιοι-ξένοι ή άντρες-γυναίκες ή παλιοί-καινούργιοι κ.λπ.

Εμείς, με το δικό μας μυαλό και την δική μας καρδιά, έχουμε να διαλέξουμε στην τελική τι θεωρούμε «αδύνατο». Και κάθε απόφαση (ρεαλιστικά: ρεαλιστικότετα!) έχει συνέπειες. Όσο θεωρούμε αδύνατη την ανατίμησή μας, τόσο θα συνεχίζουν να μας τσακίζουν. Είτε έτσι, είτε αλλιώς. (Είτε με ευρώ, είτε με δραχμή). Αν πάλι θεωρήσουμε αδύνατη την ακόμα μεγαλύτερη υποτίμησή μας, τότε μπορούμε να τους αναγκάσουμε να μας φοβηθούν. Και μπορούμε να επιβάλουμε το δίκιο μας.

Κι αυτό δεν είναι ουτοπία. Ούτε ευχολόγιο. Είναι η αρχή κάθε ρεαλιστικής απάντησης για την τάξη μας. Είναι οι σχέσεις, η λογική, η οργή και η περηφάνεια, είναι η υπομονή και η επιμονή που ξε-χάσαμε.

Κατά τα άλλα, για τους αμετανόητους του «τους μετρητοίς» και όχι μόνο γι' αυτούς, έχει σημασία στην όλη κουβέντα περί ρεαλισμού να προσθέσουμε εδώ ότι η λογική του πλάνου 30/900 –που όχι, το ξεκαθαρίσαμε, ΔΕΝ πραγματοποιείται αύριο μεθαύριο...– έχει ωστόσο κάτι σημαντικό που μπορεί να το πετυχαίνει άμεσα ΣΗΜΕΡΑ: Πετάει απ' τα μυαλά μας τα σκουπίδια περί «αλλαγής κυβερνήσεων», «ΔΝΤ», «τρώικας» κ.λπ. (για να μην πούμε για τη «συμπάθεια» για τα μικροαφεντικά μας και τα ζόρια τους), που λειτουργούν ήδη εδώ και καιρό σαν ένας τεράστιος αποπροσανατολισμός

απ' το ποια είναι τα δικά μας, τα καθαρά δικά μας, τα εργατικά συμφέροντα: πετάει απ' τα μυαλά και τις συνειδήσεις μας όλες τις προτροπές περί εθνικής ενότητας και σωτηρίας της εθνικής οικονομίας, που ήδη τις πληρώνουμε πολύ ακριβά σαν εργάτες και εργάτριες (όπως γινόταν πάντα)· και **βάζει το θέμα «κρίση» στα δικά μας μέτρα: εργασία, εκμετάλλευσή της, υποτίμησή της και πώς πολεμάμε εναντίον.** Μάλιστα, το κάνει πρακτικά, εστιάζοντας σε πολύ συγκεκριμένα αλλά και πολύ βασικά ζητήματα (χρόνος εργασίας, ανεργία, τιμή της εργασίας) και όχι με λίστες αιτημάτων και λόγια του αέρα.

Και μια τελευταία υπενθύμιση: Όσο εμείς συζητάμε για τη «ρεαλιστικότητα» ή μη του στόχου της ανατίμησής μας και επιτρέπουμε στους εαυτούς μας σαν τάξη την μιζέρια του «αυτά δε γίνονται» και τη μεταφυσική του «να γίνει κάτι τώρα!», οι απέναντί μας στον ταξικό ανταγωνισμό θυμούνται καλά την αλήθεια του «όλα γίνονται» (εφόσον τους αφήνουμε να παίζουν μπάλα χωρίς αντίπαλο): 22% και 32% μείωση του βασικού μισθού μέσα σε μια νύχτα και χωρίς ουσιαστικά να κουνηθεί φύλλο... Ορίστε ένα «απλό» παράδειγμα στιβαρού, στιβαρότατου και απολύτως συνειδητοποιημένου ταξικού ρεαλισμού. Από τα αφεντικά μας!

ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΕΝΑ

–ΟΧΙ ΠΑΝΤΑ ΑΔΟΛΟ–

ΕΡΩΤΗΜΑ :

**Με ποιούς τρόπους
πιστεύετε ότι μπορεί να
πραγματοποιηθεί
ένας στόχος
όπως το 30/900;**

Θεωρούμε πως οποιαδήποτε συλλογικότητα προτείνει εργατικά αιτήματα οφείλει να έχει αντίληψη της πραγματικής κατάστασης της τάξης τόσο σε οργανωτικό επίπεδο όσο και σε επίπεδο συνειδησης. Και η θέση μας αυτή δεν έχει να κάνει με κάποιου είδους θεωρητική εμμονή. Το αντίθετο.

Θα μπορούσαν ως συλλογικότητες μαχητικής υπεράσπισης των αυτόνομων εργατικών συμφερόντων να λειτουργήσουν (κάποια) συνδικάτα; Για όποιον δεν εθελotuφλεί, η οργάνωση της εργατικής τάξης στην Ελλάδα είναι σχεδόν ανύπαρκτη. Λιγότερο από το 20% των μισθωτών στον δημόσιο και στον ιδιωτικό τομέα είναι γραμμένοι σε συνδικάτα. Εδώ θέλει προσοχή! Τονίζουμε το «γραμμένοι», γιατί εργατική οργάνωση δεν σημαίνει απλά την εγγραφή σε κάποιο σωματείο και την συμμετοχή στις εκλογές του μια φορά το χρόνο ή όποτε αυτές γίνονται. Οπότε, αν εξαιρεθούν κάποιες μεμονωμένες περιπτώσεις χώρων εργασίας, σε όλους τους υπόλοιπους οι διαδικασίες των σωματείων είναι στην πραγματικότητα είτε θλιβερά μαζέματα λίγων γραφειοκρατών, είτε ανούσιες αντιπαραθέσεις μεταξύ «αγωνιστικών πλαισίων». Και αυτό συμβαίνει (το ξέρουμε καλά) όχι μόνο για τα

ξεπουλημένα/γραφειοκρατικά» συνδικάτα, αλλά ακόμα και για όσα ορκίζονται στην αυτοοργάνωση, στην ανατροπή και στην μαχητικότητα.

Ο θεσμός, η λογική και η κουλτούρα της ανάθεσης –και όχι μόνο στις βρώμικες εκδοχές της– είναι ασφαλώς κεντρική παράμετρος αυτής της σαπίλας. Εκμαυλίζει και αυτούς που αποδέχονται αυτό το ρόλο, όσο καλές προθέσεις κι αν υπάρχουν, και αυτούς που αναθέτουν. Ο συντεχνιασμός είναι μια άλλη ουσιαστική παράμετρος.

Θεωρητικά, το ζήτημα της μείωσης των ωρών εργασίας και η ταυτόχρονη αύξηση του βασικού μισθού είναι ακριβώς δουλειά των σωματείων. Αντί να ασχολούνται με την ανασυγκρότηση της οικονομίας, τον αντικυβερνητισμό και με ό,τι άλλη επαναστατική φαντασιοπληξία μπορούν να σκεφτούν (όταν δεν, ή ενόσω, εξασκούν τον πιο χυδαίο συντεχνιασμό του ο σώζων εαυτόν σωθήτω), θα έπρεπε, αν σέβονταν την ίδια τους την ύπαρξη ως οργανωτικές μορφές της εργατικής τάξης, να είχαν βάλει προ πολλού στο κέντρο της μάχης τον μισθό και τον χρόνο εργασίας.

Αλλά εδώ και πάνω από 2 χρόνια τίποτα τέτοιο δεν έχουμε δει να συμβαίνει. Μερικές φορές μας ρωτούν εάν εμείς, σα συνέλευση του πλάνου 30/900 πηγαίνουμε στα συνδικάτα για να «βάλουμε» το θέμα... Θα έπρεπε να γίνεται έτσι; Δεν συμφωνούμε καθόλου!!! Δεν παριστάνουμε την «χαμένη τιμή» των συνδικάτων, που μάλιστα «έρχεται απ' έξω»!!! Όσοι και όσες από εμάς έχουν οποιαδήποτε εμπλοκή με συνδικάτα, ναι, έχουν προσπαθήσει – και έχουν σπάσει τα μούτρα τους...

Υποτίθεται (στη θεωρία...) ότι είναι έργο και ευθύνη των ίδιων των συνδικάτων να προσανατολιστούν σωστά μέσα στο σκοτάδι της κρίσης, της διαχείρισής της και –κυρίως– της βίαιης υποτίμησης της εργασίας. Αλλά είναι γνωστή η κατάσταση: τα συνδικάτα είναι αρένα κομματικών αντιπαραθέσεων και εύκολων βερμπαλισμών και μαξιμαλισμών. Αν προσθέσει κανείς σ' αυτό και την χρόνια εγκατάλειψή τους απ' τα ίδια τους τα μέλη, τότε καταλαβαίνει γιατί επιδίδονται (με βαρεμάρα, είναι αλήθεια) σε ασκήσεις ύφους και «επαναστατικής γυμναστικής».

Αν από οργανωτική άποψη η κατάσταση είναι χάλια, σε ότι αφορά τις συνειδήσεις τα πράγματα δεν είναι καλύτερα. Τριάντα χρόνια επέλασης του μικροαστισμού σαν ιδεολογία και σαν νοοτροπία δεν άφησαν κανέναν ανεπηρέαστο, σε τέτοιο βαθμό μάλιστα που το να μιλάει κανείς σήμερα για εργατική τάξη να φαίνεται στην καλύτερη παρωχημένο. Και στην αρχή και στη συνέχεια αυτής της εισήγησης, επανειλημένα έχει τεθεί αυτό το θέμα. Είναι τέτοια η μικροαστική ηγεμονία στα μυαλά και στις καρδιές όσων ζουν πουλώντας την εργατική τους δύναμη, ώστε ακόμα και αν κάποιος ή κάποια δουλεύει για 600 ευρώ 8 ή 10 ώρες την ημέρα προτιμά να αναγνωρίζει τον εαυτό του/της σαν οτιδήποτε άλλο εκτός από εργάτη/τρια. Η διόγκωση του τριτογενούς με τις ιδιαιτερότητές του, τα πτυχία ως ασανσέρ κοινωνικής ανόδου, ο καταναλωτισμός, ο εθνικισμός... όλα αυτά κι άλλα πολλά έπαιξαν το ρόλο τους.

Μ' αυτά τα δεδομένα, το πρώτο που θα έπρεπε να πετάξει ο καθένας απ' το κεφάλι του είναι η ιδέα πως οποιοσδήποτε εργατικός στόχος μπορεί να επιτευχθεί έτσι απλά επειδή κάποιιο φωτισμένοι τον συνέλαβαν σαν τέτοιο. Επιπλέον, σαν συνέλευση του πλάνου 30/900, δεν έχουμε στόχο να γίνουμε το κόμμα της εργατικής τάξης ή να παίζουμε τον ρόλο των διαμεσολαβητών της κάτω από οποιοσδήποτε συνθήκες.

Αυτό που κάνουμε εδώ και δύο χρόνια, είναι αυτό που έχουμε συνοψίσει και προπαγανδίζουμε με λίγες λέξεις: **τα εργατικά συμφέροντα πρώτα – μίλα γι' αυτό!** Μπορεί να φαίνεται μετριοπαθές, όμως πρέπει κατ' αρχήν να υπάρξει μια «κρίσιμη μάζα» εργατών και εργατριών, άσχετα απ' τις συγκεκριμένες δουλειές που κάνουν ή δεν κάνουν, που να έχουν την καθαρή εργατική συνείδηση της εποχής μας. Πράγμα καθόλου απλό, αν συνυπολογίσουμε ότι χίλιοι δαίμονες (και ανάμεσά τους η αριστερά) κάνουν τα πάντα κόντρα στην εργατική συνειδητοποίηση. «Εθνική οικονομία», «χρέος», «συμμαχίες», «τρόικες», «Μέρκελ / Σόμπλε», εθνικισμός light και hard core, κυβερνητισμός, κλπ κλπ, όλα τα ιδεολογικά όπλα του συστήματος είναι στραμμένα εναντίον μας και μας σημαδεύουν.

Δεν ονειρευόμαστε πλήθη και πλειοψηφίες! Η «κρίσιμη μάζα» στην οποία αναφερόμαστε μπορεί να είναι λίγες εκατοντάδες: αρκεί να είναι αποφασισμένοι/αποφασισμένες, με διαυγή σκέψη και εργατική αυτοπεποίθηση. Από εκεί είναι δυνατό (αν και όχι εύκολο) να υπάρξουν οργανωμένες ομάδες, επικεντρωμένες σε ακόμα πιο συστηματική (και προπαγανδιστική) δράση είτε σε εργασιακούς τομείς, είτε με χωροταξικά κριτήρια, είτε με άλλους τρόπους που οι ίδιοι/ίδιες θα σκεφτούν σαν αποτελεσματικούς.

Δεν θέλουμε να κάνουμε διανοητικά άλματα, ούτε να προδιαγράψουμε ένα πλήρες «σχέδιο δράσης» που ύστερα θα βγούμε να «πουλήσουμε» για εξυπνάδα! Θα μπορούσαμε όμως να σχιαγραφήσουμε κάποιους σταθμούς σε μια πορεία ανταγωνιστικής διεκδίκησης:

- Διαδηλώσεις ευμεγέθεις και μαχητικές που θα έκαναν αισθητή την παρουσία μας στον δημόσιο χώρο, στις οποίες θα ακουγόταν οργανισμένα και περήφανα το πρόταγμά μας.
- Αγώνας/σύγκρουση σε επιλεγμένη επιχείρηση. Επιλεγμένη με την έννοια της δυναμικής παρουσίας συντρόφων, που θα θεωρούσαν ότι υπάρχουν συγκεκριμένες δυνατότητες για κάτι τέτοιο και θα ήταν διατεθειμένοι να σηκώσουν το αντίστοιχο βάρος. Επιλεγμένη ακόμη και με την έννοια της σωστής εκτίμησης των συσχετισμών, έτσι ώστε να έχουμε σημαντικές

Ο ΒΑΣΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ
ΣΤΟΝ ΠΑΓΚΟ ΤΟΥ ΧΑΣΑΠΗ!

Κάνουν πολιτική με την μίζερια, την αγανάκτηση, το νόμισμα, το "εθνικό συμφέρον", την χρεωκοπία...

ΝΑ ΒΑΛΟΥΜΕ
ΣΤΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΗΣ ΜΑΧΗΣ
ΤΟΝ ΜΙΣΘΟ
ΚΑΙ ΤΟΝ ΧΡΟΝΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
σαν την εργατική
"απάντηση στην κρίση"

Εισήγηση της εκδήλωσης για τον βασικό μισθό, Γενάρης '12.

ΤΟ ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΟ ΠΡΩΤΟ!

Όλα τα αφεντικά μικρά και μεγάλα
ΕΠΩΦΕΛΟΥΝΤΑΙ από το τσάκισμα των μισθών!

ΔΙΑΔΗΛΩΣΗ
στη ΓΣΕΒΕΕ

για την υπεράσπιση
του βασικού μισθού

Σάββατο 9/3
12.00 π.μ.

Πνευματικό
Κέντρο
Δ. Αθηναίων
(Σόλωνος)

30/900

ΤΟ ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΟ ΠΡΩΤΟ!

Ο ΒΑΣΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ
πρέπει να καλύπτει

ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ
της καθημερινής ζωής μας

Σάββατο 9/3
12.00 π.μ.

Πνευματικό
Κέντρο
Δ. Αθηναίων
(Σόλωνος)

ΔΙΑΔΗΛΩΣΗ
στη ΓΣΕΒΕΕ

για την υπεράσπιση
του βασικού μισθού

30/900

Καρτολίνες, Φλεβάρης-Μάρτης '13.

πιθανότητες επιτυχίας, και όπου θα ρίχναμε όλες τις δυνάμεις μας, εσωτερικά και εξωτερικά. Όστε ακόμη κι αν δεν τα καταφέραμε, να μπορούσε αυτός ο αγώνας να λειτουργήσει ως παράδειγμα, να συνεχιστεί αλλού.

Ως εδώ. Είναι άχαρη οποιαδήποτε συζήτηση προσπερνάει τα άμεσα καθήκοντα: γίνεται φτηνή και εύκολη σεναριολογία. Πρέπει, κλείνοντας αυτήν την παρουσίαση, να θυμίσουμε, με κάθε ένταση και έμφαση, ότι:

- ♦ Δεν είναι η πρώτη φορά στην ιστορία της που η τάξη μας θα στόχευε στο μισθό και το χρόνο εργασίας. Δεν καλούμαστε να επανεφεύρουμε τον τροχό. Αλίμονο, όσο ομίχλη κι αν έχει πέσει στα μυαλά και τις καρδιές, μιλάμε για το σώμα και το αίμα των εργατικών διεκδικήσεων από τότε που υπάρχει καπιταλισμός. (Κι από πιο πριν).
- ♦ Όποιους τρόπους κι αν επέλεξε η τάξη μας στο παρελθόν για να κερδίσει τις διεκδικήσεις της, με όποιους τρόπους κι αν έχασε για να ξαναπροσπαθήσει, αυτό που σε κάθε περίπτωση είχε προηγηθεί ήταν το να μιλούν και να ξαναμιλούν γι' αυτό· γι' αυτά, για τα εργατικά συμφέροντα. Να συγκροτούν τη σκέψη, να χιτίζουν τις γέφυρες μεταξύ τους, να οργανώνονται.
- ♦ Το ότι μετά από τόσους αγώνες τόσων γενεών, τόσες ήττες, τόσες νίκες, είμαστε ακόμη αναγκασμένοι να μιλάμε για τα βασικά, σίγουρα δεν μας κολακεύει. Όμως αυτή είναι η πραγματικότητα γύρω μας και εντός, αυτό είναι το πεδίο των μαχών που καλούμαστε να δώσουμε.